

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายปัญญา อุดชาชน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๐/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๖๓

วันที่ ๒ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง ศาลแขวงดุสิต ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัว ตามคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และประกาศรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๑/๒๕๕๗ เรื่อง กำหนดให้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกบุคคล ให้มารายงานตัว เป็นความผิด ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

การรับรองประกาศ คำสั่ง และการกระทำของหัวหน้าคณะปฏิวัติหรือของคณะปฏิวัติ หรือของคณะปฏิรูปให้ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายได้มีการบัญญัติขึ้นครั้งแรกในธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ มาตรา ๒๑ ต่อมาได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ มาตรา ๒๙ และบางฉบับจนถึงปัจจุบันตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๙ คักดิ์ (Hierarchy) หรือฐานะของประกาศ คำสั่งดังกล่าวถือว่าเป็นกฎหมายดังตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๖๒/๒๕๐๕ ว่า “ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ คณะปฏิวัติได้ทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศไทยไว้ได้เป็นผลสำเร็จ หัวหน้าคณะปฏิวัติยอมเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบ้านเมือง ข้อความใดที่หัวหน้าคณะปฏิวัติสั่งบังคับประชาชน ต้องถือว่าเป็นกฎหมาย” คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๑/๒๕๑๘ ว่า “ประกาศของคณะปฏิวัติเกี่ยวกับ

การจัดตั้งเทศบาลนครหลวงกับกรุงเทพมหานครมีสภาพเป็นกฎหมาย” และคำวินิจฉัยคณะกรรมการรัฐธรรมนูญที่ ๓ - ๕/๒๕๕๐ ว่า “ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ ให้ใช้บังคับกับการยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ย้อนหลังได้เพราะถือว่าประกาศดังกล่าวเป็นกฎหมาย” เมื่อมีศักดิ์หรือฐานะเป็นกฎหมายแล้ว การที่จะจัดอยู่ในลำดับชั้นใดของกฎหมาย (Hierarchy of Law) ต้องพิจารณาจากเนื้อหาของประกาศคำสั่งนั้น ๆ ว่ามีศักดิ์หรือฐานะอย่างไร กล่าวคือ การมีศักดิ์หรือฐานะเท่ารัฐธรรมนูญ เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐ ให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ การมีศักดิ์หรือฐานะเท่าประมวลรัษฎากร เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร การมีศักดิ์หรือฐานะเทียบเท่าพระราชบัญญัติ เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ การมีศักดิ์หรือฐานะเท่าพระราชกฤษฎีกา เช่น ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ที่ออกตามความในมาตรา ๖ ตรี แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และประกาศ คำสั่งบางฉบับมีศักดิ์หรือฐานะเป็นเพียงคำสั่งในทางบริหารเท่านั้น เช่น คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๗ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐ เรื่อง การแต่งตั้งผู้อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศและผู้อำนวยการรักษาพระนคร เป็นต้น

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่มีรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๘ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๑ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัวตามคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ มีเนื้อหา ดังนี้

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัว ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัวเพิ่มเติม และแก้ไขวันเวลาและสถานที่รายงานตัว ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัวเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัวเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๖/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัวเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

หากบุคคลที่มีรายชื่อกำหนดตามคำสั่งดังกล่าว ไม่มารายงานตัวภายในวันเวลาที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และห้ามมิให้กระทำการใด ๆ หรือสั่งให้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินหรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินของบุคคลหรือนิติบุคคล เท่าที่จำเป็นแก่การรักษาความมั่นคงของชาติ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยรวม

๒.๒ ฉบับที่ ๔๑/๒๕๕๗ เรื่อง กำหนดให้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกบุคคลให้มารายงานตัว เป็นความผิด ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ มีเนื้อหาดังนี้

ตามที่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีคำสั่งเรียกบุคคลให้มารายงานตัวต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ปรากฏว่ามีบุคคลบางราย ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาตินั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เกี่ยวกับการเรียกบุคคลให้มารายงานตัวต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นไปอย่างเคร่งครัดและเด็ดขาด จึงออกประกาศดังนี้

๑. บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกบุคคลให้มารายงานตัวต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถูกสั่งห้ามกระทำการใด ๆ หรือสั่งให้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินหรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒. บุคคลที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เรียกให้มารายงานตัว ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๒/๒๕๕๗ และ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ รวมทั้ง คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๕๗ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๕/๒๕๕๗ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๕๗ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๘/๒๕๕๗ และ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ยังไม่ได้มารายงานตัว หากยังไม่มารายงานตัวในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา ถือว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับและถูกสั่งห้ามกระทำการใด ๆ หรือสั่งให้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงิน หรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๓. ผู้ร้องยื่นคำโต้แย้งของจำเลยว่าประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติทั้งสองฉบับดังกล่าว สรุปลงสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔

๓.๒ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อหลักนิติธรรม มีผลใช้บังคับแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง มีผลใช้บังคับย้อนหลัง และกำหนดโทษทางอาญาหนักเกินสมควร ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

๓.๓ เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

๓.๔ เป็นกฎหมายที่หมัดความจำเป็น เนื่องจากการลงโทษทางอาญาวัตถุประสงค์ของการกำหนดโทษในกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่กระทำความผิดจะต้องดำรงอยู่ในขณะที่มีการลงโทษด้วย ซึ่งปัจจุบันสภาพการณ์ของบ้านเมืองเป็นปกติสุขและมีการประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ แล้ว กฎหมายดังกล่าวจึงชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และฉบับที่ ๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ดังกล่าว เป็นประกาศเรียกบุคคลให้มารายงานตัวและมีหน้าที่กำหนดให้เป็นความผิดและโทษทางอาญากรณีบุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกบุคคลให้มารายงานตัว มีลักษณะเป็นกฎหมายเพื่อประโยชน์ต่อความมั่นคงของรัฐและการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในขณะนั้น โดยใช้บังคับกับบุคคลให้มารายงานตัวและรายงานตัวเพิ่มเติม ซึ่งมีความเสมอกันในกฎหมายและไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม จึงมีประเด็นพิจารณาเฉพาะการใช้บังคับย้อนหลังและส่วนที่กำหนดโทษทางอาญากรณีบุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกบุคคลให้มารายงานตัวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น โดยมีองค์ประกอบพิจารณา ดังนี้

(๑) ด้านรูปแบบ กล่าวคือ เมื่อเปรียบเทียบกับประกาศให้บุคคลมารายงานตัวในช่วงการรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ และการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ผ่านมาพบว่าประกาศฉบับที่ ๑๒ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ประกาศฉบับที่ ๑๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ และคำสั่งที่ ๑/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๙ คำสั่งที่ ๙/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๙ ไม่มีส่วนที่กำหนดให้เป็นความผิดและโทษทางอาญากรณีบุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งแต่อย่างใด แต่กรณีประกาศฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประกาศฉบับที่ ๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

มีส่วนที่กำหนดโทษทางอาญาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ด้านเนื้อหา กล่าวคือ ปัจจุบันความจำเป็นในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมแล้วและไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน กรณีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ มีส่วนที่กำหนดโทษทางอาญา ที่ผลใช้บังคับย้อนหลังตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เป็นโทษกับจำเลย และกรณีที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และฉบับที่ ๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ดังกล่าว มีส่วนที่กำหนดโทษทางอาญาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถือว่าเป็นกฎหมายที่เพิ่มภาระและจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้เกินสมควรแก่เหตุไม่ได้สัดส่วนความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะกับความสูญเสียสิทธิและเสรีภาพอันเนื่องมาจากกฎหมายซึ่งกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และหลักนิติธรรม

สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่า เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เห็นว่าเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับกลุ่มคนตามคำสั่งเดียวกันที่มีลักษณะอย่างเดียวกันตามหลักการพื้นฐานของความยุติธรรมว่าต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่เหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน และปฏิบัติต่อสิ่งที่แตกต่างกันให้แตกต่างกันตามลักษณะของเรื่องนั้น ๆ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัวตามคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๑/๒๕๕๗ เรื่อง กำหนดให้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกบุคคลให้มารายงานตัว เป็นความผิด ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เฉพาะความในส่วนที่กำหนดโทษทางอาญา และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้บุคคลมารายงานตัวตามคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔ และมาตรา ๒๖

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ